

Slovenski čebelar in sadjerejec.

Glasilo čebelarskega in sadjerejskega društva
za Kranjsko,
sè sedežem na Jesenicah, (Gorenjsko).

Izhaja vsaki mesec enkrat in se pošilja udom brezplačno; neudom za 1 gld. 30 kr. na leto.

Inserti in priloge računijo se po najnižji ceni. — Letnina za ude znaša samo 1 gld.

Naročuje se pri predsedništvu na Jesenicah.

Obseg: Opazovanja o delavnosti bučel v prostej naravi. — Katere vrste sadja naj se sadé? — Jabolka — redilna snov. — Vprašanja in odgovori. — Naši dopisi. — Oznanilo.

Opazovanja o delavnosti bučel v prostej naravi.

Nekak poseben čut napolnjuje nas, če se sprehajamo po cvetočem polji, kadar pridne bučelice veselo vršeč in šumeč skrbno letajo od cvetke do cvetke nabiraje si sladkega medu in cvetličnega prahu. Občudovati moramo ročnost in način, kako se dobljenega sladkega soka polaste. Poskusiti hočemo v kratkih potezah o najzanimivejšem in najvažnejšem iz življenja in delovanja bučel v prostej naravi nekoliko spregovoriti.

Bučela zavzema v naravnem gospodarstvu prav važno mesto, kajti ona razvitek mnogih rastlin bistveno podpira. Cvetlični prah, ki se njenega z dlako porastenega trupla poprijema, kedar iz cvetličnih čašic sladkobo srka, prenaša prav nevedé od cvetke do cvetke, s čimur bučela oploditev rastlin proužroči, brez katere bi se mnogo rastlin ne moglo dalje razširjevati in sploh ploditi. Kolike koristi so obiskovanja cvetlic od strani žuželk, naj sledeči izgled pokaže:

Ogrnimo lepo cveteč grmič grozdjiča (ribezlja) s tančico tako, da medu iskajoče žuželke ne morejo do cvetu, opazili bomo, da bode isti grmič sicer dalje časa in lepše cvetel mimo svojih ne ogrnjenih sosednih grmov, a vendar ne bo nikjer sadu nastavlil. To opazimo lahko tudi pri mnogih cvetkah, ki jih gojimo v sobi v posodah. Ako so vedno v sobi, ne nastavijo in ne naredé nič semena, a če so na prostem, donasajo lepo seme.

Kakor je bilo ravnokar rečeno, ima v cvetji nahajajoča sladkoba namen, da žuželke k za marsikatero cvetko brezobhodno potrebnim obiskom napeljuje. Dokazalo se je, da cvetice še le takrat sladčico napravljajo, ko je njih cvetni prah popolnoma zrel, ali pa ko so cvetke po oprášenji lastnega prahu zmožne še drugega sprejeti. Zaradi tega bilo bi delo brezuspešno, ko bi bučele le na pol odprte ali pa že odcvetele cvetice obiskovale. Se že tudi zgodi, da sede bučela na tako rastlino, a vidimo jo tudi brzo odleteti. Opomniti se pa mora, da tudi vreme in podnebje k napravljanji sladčice pripomoreta. Solnčni svit, gorak jug ali zahodnik pri tem

veliko pomagajo. Nekatere cvetlice imajo njih cvetje po dnevi le nekaj ur odprto, druge ga odprejo že pozno v jutru ali še celo po noči in druge pa že prav za rano. Na podlagi tega je slavní naravoslovec Linné za mesto Upsala sestavil cvetlično uro. Sploh pa je čas evetenja, v katerem cvetlice sladak med izpuhtevajo, prav kratek. Ko cvetlica začne vela postajati, posrka izpuhteni med sama.

Če pomislimo, da je čas delovanja bučel ne le samo za vsako vrsto cvetlic temveč tudi za vsako živalico določen in zelo kratek, in da se v tem času v cvetju le malo sladú nabere, in da je nasprotno veliko žuželk, ki na malo zbirko medu prežé, prevideli bomo, da med v cvetlicah kmalu preide, in da je živalicam težavno dovoljno množino medu nabrati. Ne le samo v tem obziru imajo čebele težave premagovati, temveč imajo še druge zapreke. Mnoge cvetice imajo med globoko v cvetu skrit in žuželka mora se truditi, predno do njega dospé. Lahko je sicer to izvršiti onim živalicam, ki imajo dolge sesalne rilčke, bučele pa nimajo taeih, zato jim je na marsikaterih cvetlicah, postavim na navadni rudeči detelji velik križ predno se morejo sè svojim sesalom pririti do dna čašice, kjer je sladak med skrit. Čmrlji imajo dolge sesalne priprave, zato to delo prav z lahkoto opravijo. Če pogledamo na njivo z lepo cvetečo deteljo videli bomo tam kaj mnogo čmrljev, metuljev in drugih žuželk, a čebel le malo. Razvidno nam bo sedaj, od kod to izvira. Če je bučela dovolj močna, se že pririje do medu, ako pa nima dovolj moči, mora brez uspeha odleteti in med ostane še dalje v čašici shranjen, dokler ga kaka druga žival ne posrka ali pa sama cvetlica ne použije.

Za razvitek rastlin so pa sploh leteče žuželke vedno večje važnosti mimo lazečih, kakor so mravlje in druge. Sicer se tudi njih telesa prime cvetlični prah, a med potjo, ko lezejo od ene rastline do druge, omede jim trava in druge reči tistega in mravlja pride v drugo cvetlico že prazna. Zategadelj je modri stvarnik previdno in modro ukrenil, da nekatere cvetlice zaradi svojega čudnega razvijanja cvetnih peres, kakor tudi vsled njih lasec okrog keliha in cvetnega peclja takim žuželkam pristop v cvet zabranijo.

Opomniti moramo še jedne posebne zapreke, katera bučelam pri nabiranju medu nasprotuje. Cvetlice izpuhtevajo namreč le malo medu, ki je pa včasih prav born gledé sladkorja, tako da ga človeški okus komaj spozna. Pomislimo, da ima bučela medeni mehurček prav majhen, da mora namreč blizo 7600 krat napolnjen mehur prineesti, predno nanosi 1 funt medu. Koliko cvetlic mora obrati, predno en mehurček nabere in sama sebe preživi. Zjutraj je po cvetlicah največ medu, kar spoznamo po močnem letenji bučel. Ko namreč začne vročina bolj pritiskati, bučele ne leté več tako močno. Da pa tudi pozneje več tako ne leté, je vzrok tudi to, da se med zaradi soparice vstrdi in zmanjša na množini. Bučele so zjutraj tudi zato bolj pridne, ker čez dan druge živalice nad med pridejo in ga posrkajo, ter tako bučelam v škodo vhaajo, bučele pa potem nimajo kje brati. Po toplih krajih bučele o poludne le malo leté, v vročih pa prav nič, to zaradi tega, ker se med ves posuši in vstrdi.

Posebneega občudovanja je, da je bučela tako izvrstna spoznavalka cvetlic, kajti ona toliko časa, dokler le more med iz ene ali iste vrste cvetlic nabira, brez da bi se kedaj nad različno barvo iste vrste cvetlic ali pa nad skoro popolno po rasti in barvi enako cvetko pa druge ne sorodne vrste zmotila. Večkrat imamo priložnost videti, kako bučela od rudečega cveta na belega ali sploh drugače bar-

vanega odleti, toda poglejmo to cvetko bolj natanko in videli bomo, da spada ta, akoravno je drugače barvana, v isto vrsto. Bučelica, ki je odletela iz ene na drugo rožico, ni se spodtaknila ali zmotila nad kakim med dotičnima stoječim cvetom, ki ni spadal v tako vrsto, na kakoršnej ona ravno sedaj med nabira. Pri takem delu moramo zopet občudovati previdnost in modrost božjo. Ko bi bučela obiskovala ob enem različne cvetice, bi cvetni prah, katerega od jedne cvetlice na svoj život nabaše, na drugej, toda različne vrste, gledé oploditve prav nič vspela ne učinil.

Kar je pa še večjega občudovanja vredno je to, da bučela enakovrstne cvetlice tudi na uro oddaljenem prostoru dobi, brez da bi kake ovinke delala. Čeravno jo pri tem vid in voh pomagata, vendar moramo tu še druzega vzroka iskati, da si to razložimo, kajti vid njen ni tako izvrsten in tudi voh je ne more k dotičnim cvetlicam voditi, ker je sladčica v nekaterih cvetličnih čašicah tako skrit, da se bučela, če je tam kaj medu, še le potem prepriča, ko čašice preišče. Njej je natanko znano, ob katerih dnevih gotove cvetlične vrste med izpuhtevajo. Večkrat vidimo, da na lepo cvetoči ajdi kateri dan ni nobene bučele videti, a drugi jih kar mrgoli na njej.

Kako bučela svoje skušnje vporabi, s čimur si veliko časa prihrani, o tem nas podučuje sledeče: Če ta skrbna živalica sede na cvetko z več čašicami kakor je postavim detelja, preišče hitro bližnjo čašico, in če je ta prazna, precej odleti, brez da bi se še dalje na njej mudila in še druge čašice preiskovala. Prepričana je, da je tu že druga brala. Prepričevalen dokaz za zgornjo trditev dobimo v čudni navadi divje bučele, da v vsak cvet luknjico vbode, tako da vidimo obširno njivo z cvetočo ajdo, na kateri sleherni cvet je preboden. Po daljnem opazovanji prišlo je do tega, da je cvet le na onih cvetkah prevotljen, ki imajo po več čašic v enem cvetu. Luknjica je pa ravno tam narejena, kjer se sladčica nabira. Iz tega je razvidno, da bučele, ki cvetje vbadajo, ne morejo prenašati cvetnega prahu, a koristi, ki jih od tega imajo, so znatne. Čeravno te pridne živalice več kot dvajset čašic v jednej minuti lahko preiščejo, jim vendar pristop in odstop pri velikih cvetovih, kakor tudi odpiranje kelha vsejedno veliko časa pobere, brezdvomno več, kakor popred omenjeno ravnanje. S tem (luknjičanjem) se odstrani brezvspešno preiskovanje praznih čašic. Navadna bučela ne more cvetja prebadati, a tako prebadanje rada vporabi, če ga dobi.

Čebela si še na drug način čas prihranjuje, in sicer tako-le: Če prileti do rože, ki ima cvetove kot na ostvi nabrane, kakor naprstec ali pljučnik, preišče narpopred narspodnji cvet, če je ta prazen, precej odleti, kajti če v tem, ki je narbolj razrasten, nič ni, potem bo v zgornjih tudi prazno delo. To ravnanje je pa dotičnim cvetlicam zelo ugodno, kajti zgornji cvetovi, ki še sami cvetni prah delajo, niso še sposobni, da bi drug (oplodilni) prah sprejemali, med tem ko so spodnji, ki že dalje časa cvetejo, za tako sprejetje že popolno ugodni in pripravljeni. Ko bučela v spodnji cvet prileti, poda temu prahu, ki se je na bližnjemu cvetu njene dlake prijel, in tako nastane navskrižna oploditev.

Tako sem skušal dokazati, kaj zanimivega, koristnega in posebnega se dobi v čebelnem življenji. Treba bode čebelarstvo še vse bolj razširiti, da bomo dosegli več sadja in cvetličnega semena pa tudi več medu. *)

B.

*) Za potice o veliki noči bi ga bilo dobro precej, da bi jih gospodinjje bolj debelo namazale.

Ured.

Katere vrste sadja naj se sadé?

„To je čudno vprašanje,“ rekel bode marsikdo, ter bo še pristavil: „Sadil bom iste vrste, katere so meni všeč ali pa take, ki tam obrodé, kamor se vsadé.“

Na tako besedovanje bi se lahko zavrnilo, da so isti vrste, ki so kateremu všeč, večkrat prav pripravne gledé zemlje, lege in podnebja; tudi gledé drevesne podobe bi bile dobre, čeravno se v današnjih časih na to le malo še ozira, še manj pa se ljudstvo peča s tem, da bi spoznalo lastnosti posameznih sadnih vrst kakošno zemljo in lego te zahtevajo. Ne vé se še dobro in gotovo, katere vrste ob zidu nasajene, lepo sadje donaša in če tako, ki v dolinah bogato obrodé, tudi na prostih višavah isto tako trud dobro poplača.

Marsikateri prijatelj sadja vzame v roko kak zapisnik ali cenilnik in si iz njega poišče deloma to, kar se mu priporoča, deloma pa to, česar še pozna ne in česar imena še nikdar slišal ni, to pa le z namenom, da bi se pred drugimi ljudmi postavil in bahato našteval imenitne vrste sadja, katere ima v svojem vrtu.

So še drugi, ki obiskujejo razstave, no, če več ne, vsaj na eni so že bili. Tam jih zbode lepa debela hruška v oči ali pa jih mika debelo, lepo, dozorelo in rudeče jabolko. Hitro se mu želja v sreč obudi in sklene: „Tako sadje moram jaz dobiti!“ Potegne zapisnik iz žepa, zapiše si dotična imena, da jih ne pozabi, ali pa tudi zato, ker si jih zaradi njih čudne kakovosti ne more zapomniti. Ko si na spomlad naročuje sadna že požlahtnjena drevesca, ali pa če si naroči samih cepičev, tako pri dotičnem naročilu ne smejo izostati na razstavi zabilježene vrste. To se je že velikokrat zgodilo.

V obeh slučajih je pa sad naročenih vrst le od srečne izvolitve prostora, kamor se vsadi, odvisen, kajti, le redkokedaj vpraša naročnik popred, če je li isto pleme dobro za njegov kraj, mu bo li v njegovem vrtu ugajala zemlja, lega in podnebje. Tako si marsikdo naroči prav žlahtne vrste, a od njih dobiva le zanikerni sad, ali pa še celo izostane. To pa ni čudno! Tisto drevo je vajeno drugačne zemlje, drugačne lege in milejšega podnebja, da morebiti še celo zavetja, človek, naročnik pa o tem nič ni vedel, zato je vsadil drevo na tak kraj, kjer bi se z njim ljudem bolj bahati mogel; toda pri njem se uresniči pregovor, ki se glasi: „Bahanja je kmalu konec.“ Skuša sicer drevesu streči, pa vse nič ne pomaga; nekoliko časa drevesce raste, počasi pa začne pri vsej obilnej postrežbi hirati in v malo letih se namesto da bi sad donášalo, na veliko žalost posestnikovo, — posuši. Kakošen dobiček je imel od tega? Nikakoršnega! ob denar, katerega je zanj dal, je bil in obilo truda, pa brez plačila je preстал. Tako na primer obrodi beli zimski kalvil, če je v zavetnem in ugodnem vrtu vsajen, lepo sadje, postavimo ga pa na ceste in polja, kjer veter močno razsaja, ne bo obrodil nikoli nič. To velja za vse boljše in bolj občutljive sadne vrste. Tako sadno drevje naj se sadi na zavetno ležeče prostore, ob stenah in poslopjih, pa v posebno dobro zemljo. Poleg tega pa se mora dobro oskrbovati, zemljo pridno rahljati in gnojiti. Tudi prehude suše drevo ne sme trpeti. Paziti se mora, da se obrezovanje pri takih drevesih ne zamudi ali še celo opusti.

Pri odgojevanji sadnega drevja se mora zapomniti, da žlahtno pleme ni samo ob sebi dobro in žlahtno, temveč da se v nepravem položaji prav rado pokvari in izpridi. Žlahtno pleme se pa da ohraniti in njegove lastnosti morebiti še

zboljšati, če se zemlja zboljša, če se zavetje naredi in s tem podnebje mileje stori. Pleme se tudi zboljša, če se drevesna oblika primerno ustvari, če se drevo dobro oskrbuje, gnoji in pravilno obrezuje. Ni pa lahko drevesu vse to prirediti. Zemlja, lega in podnebje se ne da prenarediti. Prst se že da zboljšati, in s tem se že nekoliko boljši sad doseže tudi v bolj hladnih in nepriležnih okolščinah. Neprijetno podnebje se sicer z zavetjem zboljša, da se na ta način tudi lepše sadje dobi; toda zavetje napraviti, pa vselej tudi ni mogoče. Ako se je posrečilo drevo obvarovati mrzlega vetra, obrodi še povoljen sad in poplača vrtnarju trud. V milem podnebju je lahko prst slabejša in lega manj pripravna, in če se drevo dobro oskrbuje, gnoji in pravilno obrezuje, obrodi bo poleg teh neprilik dober sad. Ta poslednja opravila vplivajo v naj obilnejši meri na drevesce.

Iz tega spisa je razvidno, da naj se le takrat kupijo ali sploh oskrbé ista plemena, ki so komu najbolj všeč, če lega, podnebje in zemlja drevesu ugajajo in če dotičnik vé, kako se isto drevesce oskrbuje, in v kolikej meri gnoji. Kdor pa se tega ne drži, imel bo z njegovim imenitnim drevescem veliko dela pa malo ali nič sadu. Boljše je drevesce, ki ne donša prav žlahtnega sadu, a tega dovolj, kakor pa ono, ki obrodi žlahten in imeniten sad, pa le nekatere sadeže. Pri nakupu drevesc in cepičev, ravnaj se po zahtevani legi, zemlji, podnebju in postrežbi.

J. A. L.

Jabolka — redilna snov.

Važnost jabolk kot redilna snov smo do sedaj premalo cenili, še manj pa za njo vedeli. Poleg njih vsebine sladkorja, soka in drugih redilnih snovi v podobi hrane, imajo še prav lepo združene rastlinske kisline in izlečne ter aromatične snovi, tako da so možna kot okrepevalna in poživilna sredstva, kakor tudi kot Antiseptica (protignjiloba) učinkovati. Ko jabolka dozore, vživa jih ljudstvo po deželi in sploh delavci v obilnej meri, kar zabranjuje nastopu slabosti, a podpira prebavljenje, uravnava, da se nagon k gnjilobi onih snovi, ki imajo dušec v sebi, pravilno zvršuje, zabranjuje gnjilobo v ustih in ohranjuje delavsko moč.

Delavci v Cornwall na Angleškem trdijo, da so zrela jabolka ravno tako tečna, ko kruh in še bolj tečna, ko krompir. Pravijo, da ako imajo pečena jabolka, obstanejo brez mesa. Z rižem, rudečim zeljem, korenjem ali z nekoliko sladkorja in mleka vkuhana, dajo prijetno in tečno jed. Ko bi se le naše žene dovoljno z dobrim sadjem oskrbele, bi se od petdeset ljudi skoraj gotovo nikdo po mesu ne ozrl. Kdo bo še dvomil, da braunorji (škrofelni) in mnogo drugih bolozni izvira od mesene hrane? Znano je, da marsikaj slabega izvira od mesa, katerega uživamo in je isto od bolne živine. Sicer so ogledniki za meso ali klavno živino nastavljeni, toda ti ogledajo živino in gredó, nepošten mesar pa potem k zdravemu mesu nezdravo primeša. In kaj je potem? Bolezen in nič drugega, ko bolezen! Naše sadje je pa vedno zdravo in dobro, kajti gnjilo sadje se precej spozna in zavrže. Tako (zdravo) sadje pa v človeškem telesu ne more nobene bolezni proizročiti pač pa pomaga pri prebavanju in ima sploh le dobro namero.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje št. 7. Lansko zimo je bilo ravno v narmočnejšem in nar slabšem panju veliko bučel mrtvih. Bile so vse enako odete in v istem bučelnjaku. Kako je to? Morda je nar boljše le srednje panjove pustiti za pleme?

Vprašanje št. 8. Letos jedna tretjičeva matica ni šla prašit in je neoprašena ostala. Že je začela trotovo zalego staviti, zatoraj sem jo moral umoriti. Vreme je bilo tedaj še ugodno, pa nikoli je nisem videl, da bi izletela. Perutnice je imela zdrave in lepe, kajti pri rojenji se je z rojem na vejo vsedla. Kaj je temu krivo?

Vprašanje št. 9. Tudi bi od skušenega čebelarja rad zvedel, je li dobro ali ne črez zimo imeti čebele gorko odete? Je li dobro, da se bučelnjak zapre in celo zimo ne odpre? (Gotovo mislite spredaj? Ured.) Bi bilo li boljše če čebele ostanejo odprte in bi se včasih k njim pogledalo? *(A. K. v Celorcu.)*

Vprašanje št. 10. Imam nekaj mladih že cepljenih hrušek, a mi ne ugajajo, rad bi jih precepil z boljšimi sortami. Ali se da to zvršiti z dobrim vspehom? *(Pr. Pet. p. Sv. L.)*

Odgovor na 7. vprašanje: Nar močnejšemu panju je bilo vroče in je zaradi obilnega ljudstva med na enem in istem satu popred použil, zato se je pa hotel presesti. Vselej pa, bodi si pri vročini ali pri presedanji razleze se nekaj čebel, ki pa zaradi mraza otpnejo in poginejo. Dobri so srednji panjovi za pleme, dobri so pa še boljši, ker spomladi popred rojijo in močnejše roje dajo, le paziti se mora, da imajo taki panjovi dovolj hrane. Da jih pa vročina preveč ne nadleguje, postavijo naj se na kraj in slabejši v sredo, da dobri slabejše grejejo in tako vsem prav pride.

Odgovor na 8. vprašanje: Matica ali ni bila popolna v njenih notranjih organih, ali pa je izletela, da je Vi videli niste. Da pa ni oprášena bila, je morebiti bilo vzrok pomanjkanje trotov. Sploh pa matice pozno v poletji ne hodijo rade prašit in rajše neoprašene ostanejo in take zamorejo le trotovo zalego staviti. Take neoprašene matice pa čebele nimajo dolgo med sabo, jo kmalo ukončajo, če ne pred, pa po zimi.

Odgovor na 9. vprašanje: Dobro je za čebele, če so črez zimo dobro odete, posebno pa takrat, ko imajo slab med, kakor je bilo l. 1885. slučaj. Slab med se rajše spridi in vstrdi, ter čebelnem želodcu bolj nestrpljiv postane, zato je dobro, če so čebele po zimi dobro odete. Ako imajo pa panjovi le dober med (ajdov ali lipov), takrat pa tudi pri lahnej oideji prezimijo, samo bati se je, da se ne prehlade in ne zbolé (griza). Ni dobro, če je čebelnjak vso zimo zaprt, ker v gorkih in lepih solnčnih dnevih čebele rade izlete in se osnažijo, da jim ni treba tako dolgo blata držati, ali pa da ga ne odpravijo kar v panju, s čimur panj in satovje onesnažijo. Samo treba je v takih dneh sneg okrog čebelnjaka, posebno pa spredaj s kako rečo potresti (posejati), da se izletečim čebelam preveč ne blišči, da ne pocepajo in v snegu ne ostanejo. Dobro je tudi, če se slama ali praprot pred čebelnjakom razgrne in zvečer, ko čebele več ne leté, pa zopet skup pobere in za prihodnje dni prihrani. Čebele iz panju prilete, posedejo po slami, se ocedijo in nazaj v panj zleté.

Odgovor na 10. vprašanje: To se da prav lahko zvršiti in z dobrim vspedom. Nekateri sadjerejci še nalašč po dvakrat cepijo in sicer prvič cepi tako vrsto ali sorto, ki hitro raste in visoko deblo naredi, to je z visokodebelno vrsto in potem pa cepijo precej visoko ono vrsto, ki jo žele imeti. Tedaj le izpeljite to precepljenje.

Naši dopisi.

Iz postojnske okolice 8. prosinca. Kaj hočemo od čebelic novega poročati in posebno zdaj v hudem zimskem času, ko čebelice v panjeh mirno počivajo ter po letu nabrani med zmerno uživajo? Nar boljše je, da svoje čebelice v miru pustimo in jim potrebni pokoj privoščimo. Tako nas uče skušeni čebelarji. Kaj toraj? Nazaj na preteklo leto se ozreti, bi sicer še narbolje kazalo, a bojimo se tega, kajti minulo leto je bilo za čebele in čebelarje vsaj v naši okolici zelo neugodno. Tako slabo je bilo, da ga smemo po vsej pravici med najslabejše prištevati. Tej slabej letini so pa bili nekateri kraji vendar le izuzeti, tako postavim so bile nekatere vasi na izviru Pivke blizu Št. Petra mnogo bolj srečne mimo nas. Dasiravno so isti kraji le 2 uri od Postojine oddaljeni, vendar so tam imeli izvrstno dobro čebelno letino. Pri nas je v začetku meseca julija pritisnila suša in vso pašo uničila, tako da v tem času čebele niso imele na čem brati. Vrh tega imele so čebele neko bolezen, namreč to, da se je na pol godna zalega v celicah sušila. Z odpravo te imele so čebele dovolj opraviti.

Tako minul je letni in jesenski čas. Panjovi bili so vedno lahki. Prodati ni bilo česa, ker je še za plemenjake trdo šlo. Težko je bilo dobiti zadostno število dobrih panjov.

Akoravno smo čebelarji varčni in skopi za denar, vendar se mi zdi nevrjetno kar pišete v 10 številki preteklega leta, da je namreč še 300 goldinarjev letnine na dolgu. (Da gola resnica je to! Založništvo.) To ni ravno častno za one društvenike, kateri tako malo letnino pridružujejo in s tem sebi in celemu društvu škodujejo. Ni mi po volji, da moramo redni plačniki zaradi nerednih škodo trpeti, da namreč prejšnje leto nismo dobili zadnjih 2 števil. *J. Sajecic.*

Opomba uredništva in založništva. Ne moremo drugače da moremo k Vašem dopisu nekoliko opomb narediti.

V začetku Vašega dopisa se bere, da ste imeli slabo letino, radi Vam vrjamemo, vsaj se je to od več strani čulo. Prav vstreženo bi nam bilo zaradi tega, ko bi še od drugod dobivali sporočila gledé kakovosti paše in letine. Poleg te neugodnosti po nekaterih krajih bila je letina drugod še nekaj vredna, posebno po Gorenjskem. Ni bila, Bog si ga védi kako bogata, a shajalo se že je.

Dalje ste pisali, da so imele čebele nekako bolezen, da se jim je na pol godna zalega začela sušiti. Po našem mnenju to ni bila bolezen, ampak slaba paša je to prouzročila. Pretečeno leto panjovi že sploh niso bili posebno čebelopolni, akoravno so matice prav pridno zalego stavile. To pridno stavljenje zalege je še največ povoda dalo, da se vsa zalega ni popolnoma izgodnila. Čebele so bile lačne, morale so iti hrane iskat, zato pa doma niso mogle vse zalege greti, ako je pa bila paša tako slaba, kakor pišete, je pa tudi paša vzrok one nesreče. Čebele

akoravno so neutrudno pridne, vendar niso mogle toliko hrane dobiti in je domov nanositi, da bi bil ves zarod sit, zato so morale krmenje le na en del zalege skrčiti in drugo bodisi rade ali nerade prepustiti nemilej osodi. Kolikor toliko je vendar le pomanjklej ljudstva to prouzročil, ker matica, želeč svoj rod pomnožiti, hitela je jajčeca leči, a postrežnic ni bilo dovolj.

K drugemu delu Vašega dopisa moramo opomniti, da smo zelo neradi popred prenehali, kakor da je bilo leto dokončano, ter da smo število števil moralih za 2 skrčiti, ker so denarne zadeve tako zahtevale. Vemo in radi vjamemo, da je bilo to za redne plačnike hudó, ker so morali zaradi nerednih škodo trpeti; toda bodite potolaženi, ter za redno vplačevanje letnine prejeli boste obljubljeno knjižico.

Kompolje. Tudi jaz nočem zaostati, popisati hočem kako so se čebele v kompoljski občini pretečeno leto obnesle. Navedel bodem kakošno pašo imajo čebele vsak mesec in vedelo se bo, kakošne morejo biti.

Pomlad je pri nas bolj mrzla, zato so roji bolj pozni. Prejšnjo zimo imel sem 4 starce, od teh dobil sem 10 rojev. Nobeden se ni spridil. Vsi so svoje matice sprašili. V jeseni sem jih tehtal. Nar težji panj je tehtal 32 funtov stare vage; nar lažji pa je imel le 16 funtov. Za plemo pustil sem jih 12. Umrla sta mi 2, pa oba sta še med imela. Mislim, da sta zavoljo mraza poginila, ker sem na odejo premalo pazil in ju premalo odel.*)

Meseca sušca je pri nas navada, da jih odpremo, popred imamo vso zimo zaprte. Ta mesec pri nas še malo dobé. Leskovje nekoliko berejo, risja pa tukaj ni. April je nekoliko boljši mimo prejšnjega meseca. V tem času berejo na borovnici in črešnji in precej dobé. Maj je pri nas dober, takrat leté na mano ali medeno roso. Ta rosa prikazala se je pri nas leta 1878, od tistih dób jo je vsako leto po nekoliko, včasih več, včasih manj. V tem času se čebele dobro obnesejo, ker na mani precej naberejo. Tudi so nekatere žuželke, ki neko sladčico od sebe brizgajo. To sladčico čebele rade srkajo. Ta rosa traja od srede maja do srede rožnika. Rožnik je pri nas narboljši. Ta mesec je nar več rojev in nar bolj berejo na senožetih, nekoliko tudi na lipi, toda pri nas je malo lip. Škoda! V juliju leté le še do srede meseca na travnike, potem pa tudi na hoje, pa hoja le redkokedaj kaj medu donese. Leta 1877. so na njej prav obilo brale. Močni panjovi so po 2½ funta na dan nabrali. — Avgusta berejo na detelji, posebno če je bolj suho vreme. Ajde pa pri nas malo sejejo, pa tudi malo na njej dobé. Letajo prav obilo na njo, toda trud se jim slabo poplača. Mislim, da nima pravega plodu.**)

Janez Pirc.

*) Ali pa sta panjova le ob matice prišla.

**) Še kaj pišite, nam bo ustrezno.

Ured.

Ured.

J. Modic, društveni predsednik na Jesenicah,

kupi cele panjove čebel ali roje po najvišji ceni tedaj čebelarji, kdor ima kaj na prodaj, naj se oglasi.